Dosarul nr.2-23653/22
(2-22156072-12-2-26102022-1)

H O T Ă R Î R E
în numele Legii

19 septembrie 2024 mun. *****

Judecătoria ***** (sediul Centru)
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Svetlana Vîşcu
Grefier: Valeria Marcoci
Cu participarea: reprezentantul reclamantului I.P. "Agenția Servicii Publice"- Angela Medvedeva, împuternicită prin procura nr.*****din 06.02.2024,

A examinat în şedinţă de judecată publică, cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de I.P. "Agenția Servicii Publice" către *****, cu privire la dezmințirea informației defăimătoare și compensarea cheltuielilor de judecată,-

C O N S T A T Ă :

Argumentele participanților la proces.

La 25 octombrie 2022, Agenția Servicii Publice a depus în Judecătoria *****, sediul Centru cerere de chemare în judecată împotriva lui ***** privind obligarea pârâtului să exprime scuze publice, cu dezmințirea informației defăimătoare pe toate sursele publice, unde aceasta a fost plasată, cu încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii depuse, reclamanta indică că la 24 august 2022, ***** a făcut declarații publice, care defăimează imaginea și compromit reputația profesională a Agenției Servicii Publice.

Invocă că relatarea falsă a unei situații, nu poate fi justificată cu dreptul fundamental la libera exprimare, consfințit în Constituție. Dreptul la libera exprimare este aplicabil nu numai în cazul unei informații sau idei, care sunt primite în mod favorabil sau privite ca inofensive sau ca o chestiune de indiferență, dar și al celei care ofensează, șochează sau deranjează statul sau orice parte a comunității.

Relatează că la 24 august 2022, ***** a menționat despre existența numeroaselor cazuri de reținere a cetățenilor Republicii Moldova, de către organele de poliție din țările europene, pe motivul deținerii actelor false de identitate. Pârâtul a mai menționat că „*de peste hotare vin semnale că cetățenii noştri sunt reținuți de organele de poliție ale statelor europene, din cauza că blanchetele noastre prezintă semne de falsificare. Astfel, la lumina infraroşie pe blanchetele noastre se evidențiază inscripția „Republica Belarus", iar actele sunt emise de Republica Moldova*".

Susține că pentru a verifica afirmațiile făcute de *****, făcute public, reclamanta s-a adresat către Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene și Ministerul Afacerilor Interne. Drept rezultat, instituțiile sesizate au confirmat lipsa incidentelor de acest gen și a oricăror adresări din partea cetățenilor moldoveni, aflați pe teritoriile altor

state cu plângeri legate de calitatea actelor de identitate eliberate de Agenția Servicii Publice. Poliția de Frontieră nu a înregistrat cazuri de depistare în timpul controlului de frontieră a documentelor de călătorie cu indicii de falsificare, eliberate în anul 2022 de către Agenția Servicii Publice. Totodată, reclamanta nu a fost sesizată de nici o instituție oficială din țară sau de peste hotare, de nici o persoană privată presupus vătămată în drepturi de către Agenția Servicii Publice, consecvent comunicatului oficial al Agenției Servicii Publice din 25 august 2022, și, prin urmare, reclamanta consideră că informația răspândită de pârât este falsă.

Reclamanta afirmă că referitor la blanchetele folosite în producere în prezent, la emiterea actelor de identitate și motivele anulării licitației publice din aprilie 2021, Agenția Servicii Publice s-a pronunțat prin comunicatul public, repetarea acestora nefiind oportună.

În vederea soluționării litigiului pe cale amiabilă, la 12 septembrie 2022, Agenția Servicii Publice a înaintat pârâtului cerere prealabilă prin care a solicitat ca aceasta să fie informată în cazul în care pârâtul deține informații relevante cazurilor redate în public. În caz contrar, Agenția a solicitat dezmințirea publică a declarațiilor făcute, ca fiind lipsite de substrat factologic.

Menționează că la 29 septembrie 2022, Î.S. „Poșta Moldovei" a întors scrisoarea cu avizul cu statutul „nereclamat". În virtutea faptului că Agenția Servicii Publice spera la o rezolvare amiabilă a situației conflictuale și pentru a fi convinsă că pârâtul este notificat corespunzător, Agenția Servicii Publice a contractat executorul judecătoresc Nicolae Nicolaescu, care la 12 octombrie 2022, a înmânat personal pârâtului cererea prealabilă din 8 septembrie 2022.

Cu toate acestea, până la înaintarea acțiunii în instanța de judecată, pârâtul nu a venit cu o reacție la cererea prealabilă înaintată.

Astfel, conducându-se de prevederile art. 17, 18, 20 din Legea cu privire la libertatea de exprimare, Agenția Servicii Publice a solicitat admiterea cererii de chemare în judecată cu repunerea în termen a acesteia, obligarea pârâtului să exprime scuze publice, cu dezmințirea informației defăimătoare pe toate sursele publice, unde aceasta a fost plasată, cu încasarea cheltuielilor de judecată.

Reprezentantul reclamantei Agenția Servicii Publice, Angela Medvedeva în ședința de judecată a susținut cererea de chemare în judecată și a solicitat admiterea acesteia, reiterând argumentele de fapt și de drept expuse în acțiune.

Pârâtul *****, fiind înștiințat legal despre data, ora și locul ședinței de examinare a cauzei, nu s-a prezentat, nu a comunicat instanței motivele imposibilității de a se prezenta, nu a solicitat amânarea ședinței și nici nu a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa. Constatând că procedura de citare legală a fost respectată, instanța de judecată a dispus examinarea cauzei în lipsa pârâtului ***** și în baza probatoriului administrat la dosarul cauzei.

Aprecierea instanței:

Audiind explicațiile reprezentantului reclamantei, studiind materialele dosarului și înscrisurile probatorii administrate la dosarul cauzei, verificând argumentele expuse de

reclamantă în acțiune, instanța de judecată conchide asupra netemeiniciei acțiunii depuse de Agenția Servicii Publice, care urmează a fi respinsă, pentru următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 239 Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.

Conform dispozițiilor art. 240 alin. (1) Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.

Potrivit dispoziţiilor art. 130 alin. (1) Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Probatoriul administrat și cercetat nemijlocit în ședințele de judecată denotă că pe 24 august 2022, ***** a plasat pe pagina sa de pe platforma de socializare „Facebook” o publicație, cu următorul conținut:

„*în vara anului 2022, șeful Agenției Servicii Publice Mircea Eșanu a încheiat un contract de milioane pentru livrarea blanchetelor buletinului de identitate, certificatul de înmatriculare, permis de conducere și altele, cu o firmă poloneză.*

Agentul economic la rândul său și-a onorat obligațiunile, livrând ASP comanda, iar ai noștri au început eliberarea blanchetelor.

Colac peste pupăză însă, de peste hotare vin semnale că cetățenii noștri sunt reținuți de organele de poliție ale statelor europene, din cauza că blanchetele noastre prezintă semne de falsificare. Astfel, la lumina infraroșie pe blanchetele noastre se evidențiază inscripția „Republica Belarus”, iar actele sunt emise de Republica Moldova.

După mai multe cazuri de genul dat, blanchetele au fost retrase din circulație, iar la moment se duc tratative pentru procurarea altor blanchete.

Maia Sandu, ce ziceți? Pentru asta a-ți anulat o licitație perfect legală (ca și) câștigată de o companie românească?” (f. d. 18).

La 26 august 2022, Agenția Servicii Publice a adresat Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene, precum și Ministerului Afacerilor Interne o scrisoare, în conținutul căreia a indicat că prin declarația publică a ex-prim-ministrului *****, prin intermediul rețelelor de socializare, preluată de instituțiile mass-media, s-a invocat precum că cetățenii Republicii Moldova, beneficiari ai pașapoartelor eliberate în vara anului 2022, au fost reținuți de către organele de poliție ale statelor europene, cu suspiciuni de falsificare ale actelor de identitate. Astfel, s-a solicitat comunicarea informației dacă au existat incidente de această natură la frontiera statului, dacă au fost depistate cazuri de acest gen sau dacă au fost sesizate misiunile diplomatice ale Republicii Moldova în acest sens (f. d. 61).

Prin răspunsul Inspectoratului General al Poliției de Frontieră nr. 35/2-3-6847 din 12 septembrie 2022, Agenția Servicii Publice a fost informată că în cadrul Poliției de Frontieră nu au fost înregistrate cazuri de depistare în timpul controlului de frontieră a

documentelor de călătorie cu indici de falsificare, eliberate în vara anului 2022 de către Agenția Servicii Publice (f. d. 62).

Prin răspunsul Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene nr. DC/2/462/9710 din 6 septembrie 2022, Agenția Servicii Publice a fost informată că sesizări sau incidente aferent faptelor prezentate în scrisoarea din 26 august 2022, nu au fost raportate sau confirmate de către misiunile diplomatice și oficii consulare ale Republicii Moldova (f. d. 63).

Considerând că informațiile publicate de ***** pe pagina sa de „Facebook" sunt false, la data 12 septembrie 2022, Agenția Servicii Publice a expediat în adresa lui ***** cerere prealabilă prin care a solicitat dezmințirea publică, cu prezentarea scuzelor de rigoare, pentru restabilirea bunului nume al instituției defăimate nejustificat (f. d. 57-59).

Prin scrisoarea executorului judecătoresc ***** la 20 octombrie 2022, se confirmă că cererea prealabilă datată cu 8 septembrie 2022, a fost înmânată personal destinatarului ***** la 12 octombrie 2022 (f. d. 60).

Conform dispozițiilor art. 15 alin. (1), (2) al Legii cu privire la libertatea de exprimare, persoana care se consideră defăimată poate solicita, prin cerere prealabilă, autorului informaţiei şi/sau persoanei juridice care a răspîndit-o rectificarea sau dezminţirea informaţiei defăimătoare, acordarea dreptului la replică sau exprimarea scuzelor şi compensarea prejudiciului cauzat. În caz de deces al persoanei defăimate, cererea prealabilă se depune de către persoana interesată. Cererea prealabilă se depune în termen de 20 de zile de la data la care persoana a aflat sau trebuia să afle despre informaţia defăimătoare. Acesta este un termen de prescripţie. La împlinirea unui an din ziua defăimării, persoana nu poate solicita repunerea sa în termenul de depunere a cererii prealabile.

Potrivit art. 16 alin. (1) – (5) din Legea cu privire la libertatea de exprimare, cererea prealabilă se examinează în termen de 5 zile de către autorul informaţiei şi, după caz, de către persoana juridică ce a răspîndit această informaţie. Dacă se constată că informaţia la care se referă cererea prealabilă este falsă sau nu se bazează pe un substrat factologic suficient, persoana juridică ce a răspîndit informaţia sau autorul informaţiei satisface cererea prealabilă, fiind obligat să efectueze, după caz, rectificarea sau dezminţirea informaţiei defăimătoare, acordarea dreptului la replică sau exprimarea scuzelor şi compensarea, la cerere, a prejudiciilor cauzate. Rectificarea sau dezminţirea informaţiei, acordarea dreptului la replică sau exprimarea scuzelor se efectuează în termen de 15 zile de la data examinării cererii prealabile, iar dacă informaţia a fost răspîndită de mass-media şi publicaţia sau emisiunea care a răspîndit această informaţie apare mai rar decît o dată la 15 zile, în următorul număr sau emisiune. Plata compensaţiilor în temeiul cererii prealabile se efectuează în termen de 15 zile de la data examinării cererii prealabile sau într-un alt termen convenit de părţi. În cazul refuzului de a satisface, integral sau parţial, cererea prealabilă, persoana lezată poate depune cerere de chemare în judecată.

Din textele de lege enunțate derivă că, până la sesizarea instanței cu o acțiune de apărare a onoarei, demnității și reputației profesionale, persoana are obligația legală de a

solicita autorului informației, printr-o cerere prealabilă, rectificarea sau dezmințirea informației.

La caz, se constată că, reclamanta Agenția Servicii Publice s-a conformat dispozițiilor legale citate mai sus, or, înscrisurile dosarului atestă că, reclamanta a expediat atât la adresa de domiciliu a pârâtului, cerere prealabilă prin intermediul cărora a solicitat dezmințirea informațiilor răspândite de pârât.

Cum s-a stabilit, cererea prealabilă expediată în adresa pârâtului la adresa de domiciliu, nu a fost recepționată de pârât, așa cum acesta nu s-a prezentat la Oficiul Poștal pentru ridicarea corespondenței. Cu toate acestea, pârâtul a recepționat cererea prealabilă, acest fapt fiind confirmat prin scrisoarea executorului judecătoresc *****.

Articolul 17 alin. (1) al Legii citate supra, statuează că, cererea de chemare în judecată cu privire la defăimare poate fi depusă în termen de 30 de zile. Acest termen curge de la: a) data primirii răspunsului la cererea prealabilă; b) data expirării termenului pentru examinarea cererii prealabile.

Raportând normele legale citate mai sus în coraport cu circumstanțele de fapt ale speței constatate anterior, instanța de judecată constată că acțiunea Agenției Servicii Publice a fost depusă în instanță cu respectarea procedurii prealabile și cu respectarea termenului de prescripție, din care considerente, instanța de judecată are obligația de a se expune în fond asupra pretențiilor formulate de reclamantă.

Se atestă că, prin acțiunea depusă, Agenției Servicii Publice invocă că informația răspândită conține declarații false și defăimătoare, considerând că în esență informația difuzată poartă un caracter defăimător care îi lezează imaginea și reputația profesională, cauzându-i-i un prejudiciu de imagine, deoarece, informațiile difuzate de ***** reprezintă fapte, fără un substrat factologic suficient.

Conform art. 3 alin. (1), (2) şi (3) al Legii cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23 aprilie 2010, orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare. Acest drept cuprinde libertatea de a căuta, de a primi şi de a comunica fapte şi idei. Libertatea de exprimare protejează atît conţinutul, cît şi forma informaţiei exprimate, inclusiv a informaţiei care ofensează, şochează sau deranjează. Exercitarea libertăţii de exprimare poate fi supusă unor restrîngeri prevăzute de lege, necesare într-o societate democratică pentru securitatea naţională, integritatea teritorială sau siguranţa publică, pentru a apăra ordinea şi a preveni infracţiunile, pentru a proteja sănătatea şi morala, reputaţia sau drepturile altora, pentru a împiedica divulgarea de informaţii confidenţiale sau pentru a garanta autoritatea şi imparţialitatea puterii judecătoreşti.

În conformitate cu art. 7 alin. (1) şi (2) al Legii menționate, orice persoană are dreptul la apărarea onoarei, demnităţii şi reputaţiei sale profesionale lezate prin răspîndirea relatărilor false cu privire la fapte, a judecăţilor de valoare fără substrat factologic suficient sau prin injurie. Persoana lezată prin răspîndirea unor relatări cu privire la fapte poate fi restabilită în drepturi dacă informaţia este falsă, defăimătoare și dacă permite identificarea persoanei vizate de informaţie.

În interpretarea corectă a normelor legale enunțate, se înțelege că onoarea este un sentiment complex, determinat de percepția pe care fiecare persoană o are despre demnitatea sa, în timp ce reputaţia înseamnă felul în care o persoană este considerată în

societate și este dobîndită prin modul exemplar în care persoana se comportă în societate. Respectiv, orice atingere adusă demnităţii şi reputaţiei persoanei, o expune pe aceasta excluderii într-o măsură mai mare sau mai mică din sfera relaţiilor sociale, iar lezarea onoarei presupune că persoana simte schimbarea opiniei societății despre sine.

Instanţa de judecată subliniază că persoana care se consideră lezată poate solicita rectificarea sau dezmințirea informației, precum și repararea prejudiciului moral și material cauzat, iar restabilirea persoanei în drepturi poate fi făcută numai în cazul în care s-a constatat cu certitudine că informația este falsă. Aspectul defăimător al informației nu se prezumă, iar persoana care se consideră lezată urmează și are obligația să dovedească că a suferit o atingere a personalității, a reputației profesionale.

Reglementările similare sunt prevăzute şi la art. 24 al Legii cu privire la libertatea de exprimare în conformitate cu care, sarcina probațiunii este pusă pe seama reclamantului care trebuie să dovedească că pîrîtul a răspîndit informaţia, îl vizează şi este defăimătoare, informaţia constituie o relatare cu privire la fapte şi este în esenţă falsă, sau judecata de valoare nu se bazează pe un substrat factologic suficient, existenţa şi cuantumul prejudiciului cauzat.

Din ansamblul reglementărilor privind dreptul la liberă exprimare, rezultă că acesta nu este unul absolut, ci poate fi supus limitărilor, restrângerilor, în ipoteza în care folosirea libertății de exprimare este îndreptată împotriva anumitor valori pe care statul le poate apăra în mod legitim sau chiar împotriva democrației însăși.

Astfel, libertatea de exprimare, ca drept esențial într-o societate democratică, nu poate fi exercitată dincolo de orice limite. Ca orice altă libertate socială, ea presupune luarea în considerare a unor interese de ordin general, cum sunt siguranța națională, integritatea teritorială a statelor contractante, siguranța publică, apărarea acesteia şi prevenirea săvârșirii unor infracțiuni, protecția sănătății şi a moralei publice, garantarea autorității şi imparțialității puterii judiciare, precum şi a unor interese de ordin personal, anume reputația şi drepturile ce aparţin altor persoane, împiedicarea divulgării informațiilor confidențiale.

Aceste limitări se concretizează în posibilitatea existenței unor ingerințe ale autorităților statale în exercițiul dreptului la libertatea de exprimare, spre a se realiza scopurile enunțate de art. 10 paragraful 2 din Convenție. Instanța europeană a subliniat în repetate rânduri că restricțiile la libertatea de exprimare, oricare ar fi contextul în discuție, nu sunt compatibile cu dispozițiile art. 10 paragraful 2 decât dacă îndeplinesc condițiile pe care textul le impune în privința lor.

Din interpretarea dispozițiilor normei convenționale evocate, rezultă că exercițiul libertății de exprimare presupune „îndatoriri şi responsabilități” şi el poate fi supus unor „formalităţi, condiţii, restricţii sau sancţiuni”, ceea ce semnifică recunoaşterea posibilităţii pentru stat de a exercita anumite ingerinţe în exerciţiul acestei libertăţi fundamentale.

Cu toate acestea, restricţiile statale trebuie să îndeplinească anumite condiţii, respectiv să fie prevăzute de lege, lege care trebuie să întrunească cerințele previzibilității și accesibilității, să urmărească un scop legitim şi să fie necesare într-o societate democratică. Nu în ultimul rând, pentru a exista un echilibru între scopul vizat și

mijloacele folosite, între interesul general și protejarea dreptului individual, acestor condiții li s-a adăugat și cerința proporționalității.

În jurisprudenţa sa, Curtea Europeană a statuat, cu valoare de principiu, că orice persoană fizică, inclusiv un ziarist, care exercită libertatea sa de expresie, îşi asumă „îndatoriri şi responsabilităţi", a căror întindere depinde de situaţia concretă, particulară în discuţie şi de procedeul tehnic utilizat.

Curtea a statuat că „dreptul la apărarea reputaţiei este un drept care, în calitate de element al vieţii private, este legat de art. 8 din Convenţie" (a se vedea *Chauvy şi alţii C. Franţei*, par.70).

În cauza *Petrina contra României*, s-a arătat că trebuie găsit un echilibru între libertatea de exprimare şi dreptul la viaţa privată, care cade sub incidenţa art. 8, echilibru care impune tragerea la răspundere a persoanelor vinovate de comiterea afirmaţiilor denigratoare, dacă afirmaţiile reprezintă situaţii factuale, lipsite de suport probatoriu, efectuate în cadrul unei adevărate campanii de denigrare şi reiterate în public, prin mijloace de comunicare prin presă şi mass-media cu rea-credinţă.

Instanța de judecată subliniază că, prevederile legale citate *supra*, trebuie interpretate și aplicate în concordanță cu jurisprudența Curții Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului, pentru că libertatea de exprimare este garantată şi de art. 10 din Convenția Europeană, care prin paragraful al doilea permite statelor să aducă anumite limitări acestei libertăți, cu condiția să respecte cerințele prevăzute de Convenție pentru valabilitatea lor. Astfel, s-a prevăzut că „exercitarea acestor libertăți ce comportă îndatoriri și responsabilități poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru (…) protecția reputației sau a drepturilor altora (...).

Pentru a fi convențională, ingerința în libertatea de exprimare trebuie să îndeplinească trei condiții cumulative prevăzute de paragraful 2 al art. 10 CEDO, şi anume:

i) măsura să fie prevăzută de lege;

ii) să urmărească unul din scopurile legitime prevăzute în paragraful 2; și

iii) să fie necesară într-o societate democratică pentru atingerea lor.

Cu referire la prima condiție ca măsura să fie prevăzută de lege, instanța reține prevederile sus-citate de la art. 3 alin. (1), (2) şi (3) al Legii cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23 aprilie 2010, care prevăd condițiile și temeiurile de limitare a libertății de exprimare.

Iar, în privința condiției ca măsura să urmărească unul din scopurile legitime, instanța reține că unul din scopurile legitime prevăzute în paragraful 2 al art. 10 din Convenție, este protecția reputației altora.

Respectiv, odată ce s-a constatat cu certitudine că măsura de limitare a libertății de exprimare este prevăzută de lege și a urmărit un scop legitim, în continuare urmează a fi examinată cea de a treia condiție și anume, dacă există un just echilibru între, pe de o parte, protecția dreptului consacrat de articolul 10 CEDO şi, pe de altă parte, aceea a dreptului reclamantei la protecția imaginii și reputației profesionale, care, sunt garantate de art. 8 al Convenției.

Până la efectuarea unei analize în prezenta speță pe marginea celei de-a treia condiții, instanța consideră oportun de a stabili natura informației conținute în postarea publicată de pârât pe rețeaua de socializare la 24 august 2022.

Astfel, conform art. 7 alin. (1) din Legea 64 din 23 aprilie 2010, orice persoană are dreptul la apărarea onoarei, demnităţii şi reputaţiei sale profesionale lezate prin răspîndirea relatărilor false cu privire la fapte, a judecăţilor de valoare fără substrat factologic suficient sau prin injurie.

Alin. (2) al art. 7 din Legea nr. 64 din 23 aprilie 2010 stabilește că persoana lezată prin răspîndirea unor relatări cu privire la fapte poate fi restabilită în drepturi dacă informaţia cumulează următoarele condiţii: a) este falsă; b) este defăimătoare; c) permite identificarea persoanei vizate de informaţie.

Alin. (4) al aceluiași articol stabilește condițiile cumulative care urmează a fi întrunite pentru restabilirea în drepturi a persoanei lezate prin răspîndirea unor judecăţi de valoare, care sunt următoarele: judecăţile de valoare a) nu se bazează pe un substrat factologic suficient; b) au un caracter defăimător; c) permit identificarea persoanei vizate de informaţie.

În continuare, instanța va analiza care este natura afirmațiilor desprinse din conținutul postării din 24 august 2022, cea de fapte sau de judecăţi de valoare.

Întâi de toate, trebuie accentuat că, de regulă, Curtea a arătat generozitate în calificarea unor afirmaţii ca judecăţi de valoare, mai ales când la mijloc se află un interes public. În egala masură, în unele cauze mai complexe, Curtea a integrat noţiunea de interes public în analiza fapte-judecăţi de valoare.

Astfel, este de menționat că, determinând distincția clară între informații, denumite fapte, şi opinii, denumite judecăți de valoare, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului a remarcat că existența faptelor poate fi demonstrată, în timp ce adevărul judecăților de valoare nu este susceptibil de a fi dovedit.

În cazul judecăților de valoare, proba veridicității este imposibilă, iar exigența administrării ei afectează esența libertății de opinie, care constituie unul din elementele fundamentale ale dreptului garantat de art. 10 din Convenție.

În această ordine de idei, la caz prezintă relevanță și prevederile art. 2 din Legea cu privire la libertatea de exprimare, care stabilește că judecată de valoare constituie opinie, comentariu, teorie sau idee care reflectă atitudinea față de un fapt, a cărei veridicitate este imposibil de dovedit, iar judecată de valoare fără substrat factologic suficient constituie judecată de valoare care se bazează pe fapte care nu au avut loc sau pe fapte care au avut loc, dar a căror expunere este denaturată până la falsitate.

Cu certitudine, judecăţile de valoare pot fi definite ca opinii personale, evaluări, descrieri cu privire la calităţile personale, profesionale sau morale ale unei persoane sau unui obiect, care, prin esenţa lor, sunt caracterizate de o doză inerentă de subiectivism.

În continuare, instanța notează că postarea din 24 august 2022, a ridicat chestiuni de veritabil interes public, ceea ce dă conţinutului acesteia protecţie suplimentară conform articolului 10 al Convenţiei (cauza *Jersild v. Denmark*, hotărâre din 23 septembrie 1994).

La caz, se constată că la 24 august 2022, ***** a plasat pe pagina sa de pe platforma de socializare „Facebook” o publicație, cu următorul conținut:

„în vara anului 2022, șeful Agenției Servicii Publice Mircea Eșanu a încheiat un contract de milioane pentru livrarea blanchetelor buletinului de identitate, certificatul de înmatriculare, permis de conducere și altele, cu o firmă poloneză.

Agentul economic la rândul său și-a onorat obligațiunile, livrând ASP comanda, iar ai noștri au început eliberarea blanchetelor.

Colac peste pupăză însă, de peste hotare vin semnale că cetățenii noștri sunt reținuți de organele de poliție ale statelor europene, din cauza că blanchetele noastre prezintă semne de falsificare. Astfel, la lumina infraroșie pe blanchetele noastre se evidențiază inscripția „Republica Belarus”, iar actele sunt emise de Republica Moldova.

După mai multe cazuri de genul dat, blanchetele au fost retrase din circulație, iar la moment se duc tratative pentru procurarea altor blanchete.

Maia Sandu, ce ziceți? Pentru asta a-ți anulat o licitație perfect legală (ca și) câștigată de o companie românească?”.

Agenția Servicii Publice a considerat că următoarea informație din această publicație este falsă – „*de peste hotare vin semnale că cetățenii noștri sunt reținuți de organele de poliție ale statelor europene, din cauza că blanchetele noastre prezintă semne de falsificare. Astfel, la lumina infraroșie pe blanchetele noastre se evidențiază inscripția „Republica Belarus”, iar actele sunt emise de Republica Moldova*”.

Analizând conținutul postării făcute de pârât, instanța conchide că prin intermediul acestei publicații, pârâtul a făcut niște afirmații, care conțineau un amestec de fapte și judecăți de valoare, fără un substrat factologic.

Sub acest aspect, se impune a fi precizat că, potrivit legislației naționale, judecată de valoare constituie opinie, comentariu, teorie sau idee care reflectă atitudinea față de un fapt, a cărei veridicitate este imposibil de dovedit, iar judecată de valoare fără substrat factologic suficient constituie judecată de valoare care se bazează pe fapte care nu au avut loc sau pe fapte care au avut loc, dar a căror expunere este denaturată până la falsitate.

Din conținutul înregistrării publicației atașate la dosar, urmează că cele expuse de ***** constituie un amestec de fapt și valoare de judecată, care sunt lipsite de substrat factologic, or, în postarea sa, ***** a menționat următorul aspect „*de peste hotare vin semnale ...*”.

Astfel, prin intermediul postării făcute, ***** nu a afirmat cert și fără echivoc, adică nu a prezentat faptele ca realități, dar a afirmat că „potrivit unor semnale care vin de peste hotare”, situație ce denotă că acesta a prezentat publicului larg unele informații pe care acesta le-a primit de la anumite persoane de peste hotarele țării.

Examinând aspectele menţionate în coraport cu circumstanţele cauzei, instanța de judecată ajunge la concluzia că acțiunea depusă de reclamantă este neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

În conformitate cu art. 29 alin. (1) din Legea nr. 64 din 23 aprilie 2010 instanța de judecată va acorda o compensație de natură să aducă satisfacţie persoanei lezate. La stabilirea cuantumului compensaţiei pentru prejudiciul moral, acordată persoanei fizice, instanţa de judecată va lua în consideraţie caracterul şi gravitatea suferinţelor fizice şi psihice cauzate reclamantului, caracterul informaţiei răspîndite, gradul de răspîndire a

informaţiei, personalitatea reclamantului, reputaţia pîrîtului, gradul de vinovăţie a pîrîtului, consecinţele răspîndirii informaţiei defăimătoare, starea materială a reclamantului şi cea a pîrîtului, publicarea rectificării, dezminţirii sau acordarea dreptului la replică pînă la depunerea cererii de chemare în judecată şi alte circumstanţe importante pentru examinarea cauzei. Se acordă compensaţie pentru prejudiciul moral cauzat persoanei publice doar în cazul în care persoana publică a fost defăimată cu rea-credinţă.

Având în vedere norma enunțată, pentru acordarea daunelor morale, practica judiciara a statuat o serie de criterii obiective, în ipoteza în care cel în cauză dovedește că prestigiul, onoarea, reputația sau demnitatea sa au fost afectate prin fapta pârâtului.

Orice incident de natura celui descris în speță implică, inerent, o stare de indignare pentru anumite persoane, dar aceasta nu este suficienta pentru a da dreptul la plata unor despăgubiri, atât timp cât nu sunt afectate valori personale importante, nu sunt cauzate suferinte deosebite, ce nu se justifică în mod rezonabil, pentru că, în caz contrar, s-ar ajunge la angajarea răspunderii pentru prejudiciul moral doar în baza afirmatiilor celui interesat.

Deoarece instanța nu a constatat încălcarea prevederilor ce se referă protecția onoarei, demnității și reputației persoanei, cerința privind încasarea prejudiciului moral, fiind subsecventă acțiunii de bază, la fel urmează a fi respinsă.

Referitor la compensarea cheltuielilor de judecată pentru plata taxei de stat, cerință înserată în cererea de chemare în judecată, prevederile desprinse din conținutul codului de procedură civilă la art. 94 condiționează compensarea cheltuielilor de judecată în dependență de faptul dacă partea a avut câștig de cauză, iar în situația în care cererea de chemar în judecată este una neîntemeiată, solicitarea privind compensarea cheltuielilor de judecată urmează a fi respinsă.

Sintetizând cele expuse mai sus și examinând probatoriul administrat la dosar prin raportarea acestuia la prevederile art. 118, 121-122 Codul de procedură civilă, instanța reiterează că acțiunea înaintată de I.P. "Agenția Servicii Publice" către *****, cu privire la obligarea să exprime scuze publice, cu dezmințirea informației defăimătoare pe toate sursele publice unde aceasta a fost plasată și compensarea cheltuielilor de judecată este neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

În conformitate cu prevederile art. art. 238-241 CPC RM, instanţa de judecată, -

H O T Ă R Ă Ş T E:

Se respinge cererea de chemare în judecată înaintată de I.P. "Agenția Servicii Publice" către *****, cu privire la obligarea să exprime scuze publice, cu dezmințirea informației defăimătoare pe toate sursele publice unde aceasta a fost plasată și compensarea cheltuielilor de judecată, ca fiind neîntemeiată.

Hotărîrea cu drept de apel în termen de 30 zile în Curtea de Apel *****, prin intermediul Judecătoriei ***** sediul Centru.

Preşedinte de şedinţă,
Judecătorul **S. Vîşcu**